

לך א מיי פיו מלכות ס"מ
ומזוה הל' ט טושיע י"ד
כ"י רפו ס"ו
לח ב מיי שם הל' ט טושיע
שם ספיף ד'
לך ג מיי שם הל' ט הלכה ו'
לך ד מיי שם הל' ט טושיע
שם ספיף י'
לח ה מיי שם הל' ט הלכה ד'
טושיע י"ד ס"י רפו
ספיף ג'
ו מיי פיו מהל' שנת הל'
יח טושיע א"ח סמון שמה
ספיף י'
לכ ז טושיע י"ד ס"י רפו
ספיף ה'
ח מיי פקד ו' מהל' ס"מ
ה"ב טושיע טס:
מ ט מיי שם טושיע י"ד ס"י
רפט ספיף ג'
י ב מיי פיו מהל'
טומלת רענת הלכה י':
ל מיי פקד ו' מלכות ס"מ
הל' ו טושיע ס"י רפו ספי'
ג י:

הבל מודים בגבוהה בו'. תימה דלמר צפ"ק דשנת (דף 1: זרק למעלה מעשרה והלכה ומה צבור כל שהוא צלמו למחלוקת ר"מ ורצנן אומר ר"י דהמס מייירי צבור שהוא ד' על ד' מצפנים לזד רה"י ולזד רה"ר כלה עד כל שהוא דלי היו כל שהוא מכל זל צהא לא הוה אמר ר"מ חוקקים להשלים דקאמר הכא הכל מודים צלון צרגליה ג' או אינה גבוהה י' ולא כלום והקשה רצינו שמשון אחא דקאמר דהמס דהוורק ד' אמות צכותל למטה מ"י כוורק צארך למעלה מ"י כוורק צאזיר ופרין למטה מ"י כוורק צארך והא לא נח וא"ר יוחנן דצדלה שמינה והזר פריך וא"י ס"ד חורי רה"ר כרה"ר דמו לוקמא צבור ומשני צכותל דלית זה חור ממאי מדקמני למעלה מ"י כוורק צאזיר וכת' דלית ציה חור ציה מ"י כוורק צאזיר ר"מ מיימא דלית אלא ד' על ד' והאמר רב יהודה כ' עד צלמו למחלוקת ר"מ ורצנן דר"מ סבר חוקקין להשלים והשמה מאי פריך לוקמא דלית ציה חור וכגון שאין צו ד' על ד' אפילו מצפנים ומירן סמס חורים שצנתלים הם רחצים ו' מצפנים כדי להשמשם ציה ומתקריס לזד רה"ר כדי שלא יקחו משם חפלים שצמחו ולא נהירא לי האי שניוא דמי לא משכח לה טובא חורין שצריס מצית ומחוץ וזלא"ה קשיא לן המס לוקמא צכותל דקה שאינה רחצה ואין צו לחוק ד' על ד' ועוד הקשה שם רש"י מאי פריך לוקמא כרצנן דלית להו חוקקין להשלים ומירן דסמס ממני' היא צפרק הוורק (שם דף ק.) וסמס ממני' ר"מ היא ולי נראה לתרן כולוה קשימא דשפיר פריך הש"ס דעל כרחק אי איירי דנת צבור איירי צבור שיש צה ד' מצפנים וצכותל עב שיש לו לחוק ולהשלים ואמאי כר"מ דלמר חוקקין להשלים דדומיא דהכי דהוורק למטה מ"י כוורק צארך מייירי מני שנת צבור ד' ותייב צבור דלית ציה ד' מצפנים וכו' מאירי דחוקקין להשלים הרי נח ד' על ד' דלי לא מיימא הכי כיון דלית ציה ארבעה על ארבעה אמאי חייב הא לא נח צרשות הרצים אלא צמקוס פטור: **רבי מאיר** סבר חוקקין להשלים. הא דלמר צפ"ק דשנת (דף 1: זרק) ציה שאין תונו י' אין מוטלטלין צמוכו כ' אחיא כולי עלמא וכיון דאין גבוהה י' צמוס דוכמא לא אמרינן חוקקין להשלים: **שאין** בו בית דירה ר"מ מחייב דמסתמא הילכתא כרצנן והא דלמר פרק הקומץ רצה (מנחות דף 77 ב.) והא יהוה פיתחא דהוה עייל ציה רב הונא לצי מדרשא והוה ליה מוזהה וליכא למימר דהתם מייירי צלית ציה ציה דירה דל"כ מאי פריך מינה התם לפתחא דהוה עייל ציה רבי לצי מדרשא ולא הוה ליה מוזהה לשני דהיא דרצי לא הוה ציה ציה דירה דרצי ציה ציה דירה י"ל דהתם מייירי צפתח הציה שהיה נכנס ויולא צו לצית המדרש וצפ"י (הרואה) צמסכת צרכות (דף 77 ב.) משמע מני דהלכתא כמאן דפטור גבי אצ"י ורצנא דהוה אולי צלורחא וכי מוטו לצי כנישתא א"ל ס' רצא לצאזי ליעול מר א"ל מר א"ל הכי א"ר יוחנן אין מצדדין דצרכים וכו' עד אין מצדדין אלא צפתח שיש צו מוזהה יש צו מוזהה ס"ד אלא צפתח הראוי למוזהה משמע דפתח ציה הכנסת פטור מיהו צירושלמי פ"ג דמגילה משמע דצי מדרשא דר' חנינא ממש הוה ליה מוזהה גבי מוזהה שניתנה צלשים העליון הגע עלמן שהיה השער גבוה א"ל נותנה כנגד כתיפותיו צי מדרשא דר' חנינא עביד כן וי"ל דצי מדרשא דר' ורצנא הונא ודר' חנינא שלהם היו ולא של רצים אלא של עלמא ט:

צים שער. צית קטן שעושיין לפני שער החצר והכל עושיין אותו קפנדריא: **מירפסא**. אלרו"ד והוא ארוך לפני פתחו עליות הרצה וכולן עולין דרך שם: **אכסדרה**. פרוזדור שלפני צמית: **סינפסא**. ועל כרחק סתמא תנאי היא: **ושער המדי**. שעושיין ציפה שכן עושיין צמדי: **שאינו מקורה**. שהוא פרוץ מלמעלה לגמרי מאין כיוסו: **וחכמים פוטרין**. שאין שער צלל רוחז ד' וכל כיפה מתקצרת צראה לפחות מדי: **ושון שס יס צרגלה י'**. קודם שיתחיל העיגול ותממעט רחצה שמיצית שאפי" שכלל סתום מ"י ולמעלה יש שיעור פתח צגובהה י' צרוחז ד': **גבוהה י'**. צין הכל: **ואין צרגלה ג'**. גובה שנתמעט רוחצה קודם שיגביה גבוהה ג': **ולאו כלום היא**. לכל פחות מג' גובה ארעא סמיכתא היא ואין כאן זד שם פתח של ד' ואפי" ר"מ מורה שאין כאן התחלה לומר חקוק והשלם: **א"ר יש צרגלה ג'**. קודם שנתמעט רחצה מד' ואינה גבוהה י"ד צין הכל ולאו כלום היא: **ויש צרגלה ג'**. צרוחז ד' ואינה רחצה ד' גבוההה י' שקודם שהגביהה י' נתמעט רחצה מד' ויש צה לחוק ולהרמיז החלל למעלה כמדה של מטה שאין החומה הולכת וכלה מצחוץ לפי החלל הפנימי כה ו אלא החומה ארוכה למעלה מצחוץ לחלל כמשפטה כה ו: **ר"מ סבר** הואיל והסתחיל צה ג' צרוחז ד' ש פתח עליו ורואין כאלו הוא חקוק למעלה להרמיז כל חתמו שלמטה: **למען ירצו ימיכם**. כדמסו צמית חייב משמע ו: **דרך ציאפק**. לימין צצואו לצית ולא מימין ללאתו: **למי שמיידה ציסו לו**. שכלי תשמישו מיוחדין לו ואינו משאילן לשכניו כלומר שהנגעים צאים על צרות העין: **דצרכים**

(א) עירובין י"א: (ב) שבת ז: ק.
עירובין י"א: (ג) לג: קא"ל.
(א) מנחות ד: (ד) ע"ש חולין
קלה: (ד) ע"ש: (ה) [מספמה
דגעים פ"ו ה"ג, (ו) ערובין
פ"ו.]

גליון הש"ס

גמ' במוזהו פשיטא. ע'
ביתא כ ע"צ: שם ב"ד
בירך. ע' חולין קלה ע"ב:
שם הני בעו חי. קדושין
לד ע"א ק"ל דהוה מספיק
שלא למעט נשים אבל לענין
צית האתמים ל"ש כן. דהא
צלטו לפטור מלד צית דצית
כה לין צו חייב מוזהו אלא
גבירי גב חייבי ניטבו כשהיה
לו צית מיוחד ומ"ש צית
שאלה דפטור ויכול לדור כל
מי מיי גבית שאלה צלל
מוזהו ולי"א ציה הני בעי
חיי דמי"מ שייך אקרקסמא
דגבירי מלות מוזהו צצית שלו
ואפי" ה"ר דלמלא צית שאפי"ס
פטור לילכא חייב אלא צצית
המוזהו לו ועי"ג: שם אלא
בירך ל"ל. ע' מנחות מד
ע"א מד"ה ט"ל: שם ר"ם
מחייב וחכמים פוטרין. ע'
מ"ר פ' ס' צמול:

מוסף רש"י

כיפה. שער העשו כיפה
(עירובין י"א). וחכמים
פוטרין. מפני שלמעלה
עגיגול הוא מלך גובה הוא
ארבעה ואין פתח פתוח
מ"י רוחז (שם). ושיון שאם
יש ברגלה עשרה. גובה
קודם שיתחיל לעגל. שחיבת
במוזהו. דהא יש צה עשרה
גובה צרוחז ארבעה ואפילו
כל העיגול סתום ששלו שם
שיער פתח כשר (שם). ואין
ברגלה ג' ולאו כלום.
לכל צירי משלש גובה ארעא
סמיכתא היא ואלו שם פתח
זה כלום שיהא רוחז ארבעה
(שם). א"ר יש ברגלה
ג'. וסמס רגלה רוחז ד',
ואינה גבוהה י' ולאו
גובה היא. לכל פחות מ"י
לא כלום ולאו פתח הוא
(שם). לא נחלקו אלא
בגבוהה ג' ויש ברגלה
ג'. דניפק ממורת ארעא
סמיכתא צהצער פתח ארבעה
רוחז וגובהה עשרה עס
העיגול ואין ברחבה ד'.
ויש מעוגל ולמעלה (שם).
בה לחוק. ולפתור העיגול
ולחייבו לצרבעה צלל פתח

ביאתך וכי עקר איניש כרעיה דימינא עקר ברישא תניא אידך (ז) בית הכנסת ובית השותפין ובית האשה מטמאין בנגעים פשיטא מהו דתימא ובא אשר לו הבית לו ולא לה לו ולא להן קמ"ל ואימא ה"נ אמר קרא בבית ארץ אחותכם אלא לו למה לי (ז) מי שמיידה ביתו לו שאינו רוצה להשאיל כליו ואומר שאין לו הקב"ה מפרסמו כשמפנה את ביתו פרט למשאיל כליו לאחרים ובית הכנסת מי מטמא בנגעים והתניא יכול יהיו בתי כנסיות ובתי מדרשות מטמאין בנגעים ת"ל ובא אשר לו הבית מי שמיידה לו יצאו אלו שאין מיוחדין לו לא קשיא ר"מ הא רבנן דתניא בית הכנסת שיש בה בית דירה לחזן הכנסת חייב במוזהו ושאין בה בית דירה ר"מ מחייב וחכמים פוטרין ואיבעית אימא הא והא רבנן ולא קשיא הא דלית בה בית דירה הא דלית בה בית דירה ואי בעית אימא הא והא דלית בה בית דירה והא

רשע העיגול העליון, שהצנין ארוך לצפן ולכאן ואין הצנין כלה ומכאן למדת השער האולל וצנופה צלשה יש הכשר רוחז פתח. רואין צצנה העליונס כאלו הן חוקקין מצפנים ונרצים למדת הרגלים (שם). חוקקין להשלים, דבר שאין צו שיעור יש שם עובי רוחז לחקוק ולהשלים לכשיוע, אמרינן כמאן דחקוק דמי (שבת ז: ז) רואין אותו כאלו חקוק (עירובין ק"א). דרך ביאתך. דרך אמה קובע מוזהו, וכשהוא נכנס לציתו רגילה דימינא עייל צירשא מנלא שהימין צצנקה הוא דרך ציאה (חולין ק"ז).

ר"מ מאיר סבר חוקקין להשלים ורבנן סברי אין חוקקין להשלים ופשוטה לא כתבנוהו המוזהו בצד הימין של פתח שכשיכנס לביתו תהיה לו בימינו. ת"ר בית הכנסת ובית האשה ובית השותפין חייב במוזהו פשיטא כו'. וכן כל אלו מטמאין בנגעים פשיטא וכו'. ובא אשר לו הבית למי שמיידה ביתו לו. פ"י מי שאינו מכניס ארזחים בחצר ביתו אבל ביתו מיוחד לו ולא לזולתו כדכתיב תובל לא ידעו עט וגו'. ואקשינן ובית הכנסת מיטמא בנגעים ת"ל ובא אשר לו הבית כו'. תוס' ישינים

צו צו רשות היסוד וחמור רשות היסוד דמו, וצלותו עובי (סוטה) [שהוא] מפולג לזד רשות היסוד יש רוחז ד' ואם מחוק לארוך החומה סתמא אותו ד' על ד', והא דקאמר התם וכי תימנא צלית ציה ד' על ד' הכי קאמר, ללא צענין נחה על גבי מקוס ד' על ד' כדכרז חסדא ללא צבי התם, הא אמר ר' יהודה כו'. וא"מ מאי פריך התם מ"ר"מ דחוקקין להשלים, דלמלא יש צו חור ולדכרנן דלית להו חוקקין דלע"ג דסתם מתנינן רבי מאיר מ"מ משנה זו דמימינה התם דהוורק למעלה מ"י ספחים כו' כדכרנן דלית להו חוקקין. י"ל דעל כרחין ר"מ היא מדקמני סופא דהיא משה למטה מעשרה ספחים כוורק צארך, ואמאי כוורק צארך כיון דליכא ד' על ד' ואין חוקקין להשלים, אלא ס"מ דכר"מ מיתוקמא. וא"מ ולוקי ר' משה צבור שאין מפולג לרשות היסוד דלית ליה אין חוקקין כולי האי כדפי' הכא. י"ל סתמא חורי כותל משולשין מרות לרות כמו שטעין אלו הנצולים. וא"מ מאי שאל דכרז דוכמא כני צרוחז ארבעה על ארבעה פתח לענין מצו והולאת המט, ואילו הכא צענין שלשה צרוחז ארבעה וגובה עשרה. י"ל דשאלו גבי מוזהו דכתיב וצפנתוך משעריך פתח גדול. ביהך יאא ביהתא. ולשון וכו' כתיב. דתניא בהב"ב ב'. השמה מימי ראהי מנגעים למוזהו. ופ"י גב דפרי' לעיל דצי יהודה דלמר צצמון דאין הדין מעמא צנעניס לא פ"י ליה מוזהו מההוא עשמה, היינו משום דלרין למימר הכי כדפי' לעיל, אבל כאן לא לרין למימר כל זמן שאין (לוהנא) [והוכיח].

יצאו א"ו שהן קרש. ומהאין טעמא פטורה לשבת פרהדרין וכר' יהודה מיתוקמא, דלילו לרבנן [מחייב]. וקשה דלר"ן אמאי לרין קלה וליה דירה צעל כרחיה לא שמה דירה. ולקמן (פריך) [פרישית] דלא כרבי יהודה מיתוקמא. תיובתא. דלויכא תנא דלמידי צבתס. וא"מ אמאי לא מוקי יהוה חיוצה צבתקטשות כדמשני לעיל. וי"ל דל"כ לפלוג וליתני דלדיה יכול שאלו מרצה רפת סתם כו', ועוד דומיל דשערי עירות ומדינתא דלא שייך למימר צהו צבתקטשות. ד"ר יוסף. ששה שערי"ם הם. תנא ושייר דלכתיב היו מלי למתני (ו) צית הכסא צית שער אכסדרה ומרפסת דפטיירי ממוזהו. ה"ב מודים בגבוה עשרה ואין ברגליה שיששה. פירוש צרוחז ד' (יש אין צרגליה ג'). וקשה לרצנו מלדמירין צפ"ק דשנת (ז), [צ] ומנין דמשני ליה צכותל דלית ציה חור, ממאי מדקמני למעלה מ"י ספחים כוורק פתח, ואי צית ציה חור אמאי כוורק צאזיר הא נח צבור, וכי תימנא דלית ציה ד' על ד' ספחים והאמר רב יהודה ורק למעלה מעשרה והלכה ומה צבור כל שחו צלטו למחלוקת ר"מ ורצנן וכו', והיכי קאמר ר"מ התם חוקקין צבור כל שהוא הוא צענין הכא לענין חקיקה גובה ג' צרוחז ד' וגובהה י', ועוד קשה לרצנו על הא דקמני התם וצפרק קמא דסוטה (ז). צ' צית שאין מוט י' וקירויו משמילי י' דאסור לטלטל צמוכו, ומשמע דהיינו לכולי עלמא, ואמאי לא אמרינן חוקקין קירויו להשלימו ל"י. ואומר רצנו דמיירי צפ"ק שצנת חורין שמשולשין מעבר לעבר כמו שטעין [לורך צנין וצנין ועל צרות היסוד וגובה י' מרשות הרצים ומשתמשן